

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1934. VIII. 21. :: XXIII. évf. 24 sz. :: 20 lei

TARTALOM:

adi Hét-ből tavaszra m-aradi hét. — Vezérkari port-
c: Adler Andor, Dr. Nichi Lázár, Takácsy Miklós,
Szöllösi Zsigmond. — Könyöradományt kérő kör-
elek százezrei röpülnek ki a Harmadik Birodalom-
L. — Játék a városi mozikkal. — Hehs Aladárt lel-
re dobta a magyar náci-mozgalom. — Minden hely-
telt az Erdélyi Élet papirkosarában. — Olyan le-
m... (Fiuk, lányok elmondják véleményüket a sze-
emről, házasságról és az összes kapcsolt részekről.)
Bíró és orvos nyilatkoznak az elszaporodott váló-
rekről. — Bonyodalom egy elveszett retikül körül.
Hasznos tanácsadó azok számára, akiknek láj a
tsu... — Hamisított Sidol-ért egy csomó „pincegyá-
rost” tartóztatott le a rendőrség, stb. stb.

I. Schutz

posztóaru-
nagykeres-
kedés.

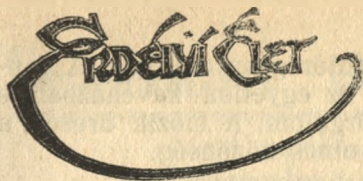

ARAD,
Bulev. Regina Maria

Hova rohan?

Futók sorsjegyemet megújítani
s még egy újat vásárolni,

mert augusztus 28-án kezdődik az osztálysorsjáték V. osztályának **döntő húzása**, amikor is 183 millió lej kerül kisorsolásra.

XXIII. ÉVF. 24. SZ.
1934 AUG. 21.

FŐSZERKESZTŐ:
GELLER ÖDÖN

Fényképes igazolványokkal ellátott tudósítók és kiadóhivatali megbízottak: București, Cluj, Timișoara, Oradea, Brasov, Satu-Mare, Tg-Mures

Aradi Hét-ből —

tavasza m-aradi hét

(Arad.) Ahogy végigtekintünk ezen a városon, amely valamikor a kereskedelem és ipar otthona volt, szinte önként kinálkozik az összehasonlítás a szomszédos Timișoarával, amely szereti magát a Bánság fővárosának neveztetni. Hát igen: mit látunk Aradon?

Látunk szegénységet, látunk pangást, látunk alaposan redukált üzemmel és munkásiétszámmal tengődő iparvállalatokat, látunk boltokat, amelyekben vevő nem fordul meg.

Ahová nézünk: mindenütt ok nélküli pangás, tespedés, szomorúság. Mindenünk lehetne és semmink sincs: sem kereskedelmünk, sem iparunk, sem kulturánk, sem idegenforgalmunk. Minek is jönne ide az idegen? Mi vonzza ide? Mit láthatna itt, ami leköthetné az érdeklődését?

Timișoara — az más. Odaát a boltok ragyogó kirakatai a legújabb portékával csábítják a vevőt. Hatalmas ipartelepek és gyárok a munkáskezek ezreit foglalkoztatják. És ha a munkásnak van keresete, akkor megél mindenki, akkor kereskedőnek, iparosnak, kávéháznak, színháznak, mozinak is jut. Timișoarán élnek az emberek. Odaát pezsdülő élet lüktet. Nemcsak nappal hullámszik az embersokadalom az utcákon, hanem késő este is százával ülnek a szórakozást keresők a ragyogóan kivilágított kávéházakban.

Nálunk a pénteki hetivásárt leszámítva oly kicsiny a forgalom, mint egy mezővárosban. Este tíz órakor mindössze

Erdély leghíresebb főárusítása
BANCA ILIESCU S. A. CLUJ

Aradi fiók: Strada Bratianu 3.

néhány megrögzött éjszakázó ténfereg az uccákon. A vendéglők konganak az ürességtől, az egyetlen kávéházban is csupán szombat este van élet, forgalom. A mozik üresek, a színházat be kellett csukni, mert nincs közönség.

Akik tehetnék, hogy egy kis lüktetést vigyenek ebbe a városba, közönyösen félrehúzódnak.

Pedig Aradnak minden adottsága megvan hozzá, hogy sikerrel felvegye a versenyt a Bánság fővárosával. Elsősorban a város vezetőségének kellene jópéldával előljárnia.

Aradon az utóbbi két évtizedben nem létesült számottevő iparvállalat, kereskedelmi vállalat.

Ha jelentkezett is merész vállalkozó, nem támogatásban volt része az illetékes tényezőktől, hanem ellenkezőleg:

vagy politikai okokból vagy alacsony és önző magánérdekekből egyenesen megakadályozták valamely életrevaló terv megvalósítását.

Ezen a téren Aradnak már olyan rossz a hite, hogy vállalkozó tőke nem is merészkedik ide.

Legutóbb felmerült egy igen érdekes és életrevaló eszme: az „Aradi Hét” terve. Addig beszéltek róla, addig nyilatkoztak pro és kontra, míg a *terv — terv maradt* és megrendezte Timişoara a maga hetét, még pedig sikerrel és erkölcsi és anyagi haszonnal. Nálunk megalakult az „Aradi Hét” bizottsága. A tagok lelkes aradi polgárok, de nincs meg bennük a szervezeti tehetség és az ilyen rendezvényhez okvetlenül szükséges tapasztalat. A rendezőbizottság tagjainak jóhiszeműségét és az ügy iránti lelkességet nem lehet elvitatni, de már maga az a tény, hogy a terv megvalósítását tavaszra halasztották, azzal a jogos aggodalommal tölthet el mindenkit, aki ennek a városnak gazdasági felélesztését szíven viseli, hogy

az „Aradi Hét” nem lesz egyéb, mint egy vicinális áruminta-vásár.

Ebből pedig nem kérünk, mert ezzel nem lehet fellendíteni az idegenforgalmat. Szervező erők, tapasztalattal bíró férfiak vegyék kezükbe az „Aradi Hét” ügyét és akkor biztos lesz a siker, biztos lesz az eredmény, természetesen szükséges ehhez a város vezetőségének hathatós támogatása és az, hogy senki se vonja ki magát a munkából.

Legizletesebb

legjobb az

ARIMA tea!

Vezérkari portrék

Arad politikai, társadalmi, művészeti és közgazdasági életéből. (Cikksorozat)

Nem lenne teljes ez az arckép sorozat, ha hlányoznék belőle iltől Adler Andor portréja. Most ugyan nem vesz részt a közügyek intézésében, visszavonultan a hivatásának él, de remélni merjük, hogy iltői Adler Andor me-
Adler Andor gint ki fog lépni elvonultságából a nyilvánosság elé, hogy értékes munkásságát a köz javára fordítsa.

Iltői Adler Andor a régi, tisztult erkölcsű, stilusos és koncepciók kereskedők mintaképe, aki mindkét kezével megmarkolja a munkát és lelkesedéssel dolgozik nem annyira az elérhető haszon reményében, hanem magáért a munkáért és azért a jóleső és megnyugtató érzésért, hogy érdemes volt dolgozni. Adler Andor még most sem pihen, még mindig fiatalokat megszegyenítő lelkesedéssel és munkabírással intézi vállalata irányítását, amelyet naggyá, közismertté fejlesztett.

A háboru előtti évek politikai életében tevékeny részt vett. Fanatikus és tántorithatatlan hive volt gróf Tisza Istvánnak. Talán nem is a politikájáért, mint inkább magáért az emberért rajongott és exponálta magát Adler Andor, aki nemcsak erényeiben, hanem hibáiban is vakon követte politikai vezérét. Igen értékes munkásságot fejtett ki a város törvényhatósági bizottságában, amelynek hosszú ideig tagja volt. Minden nagyobbzású közérdekű ügghöz hozzászólt okosan, temperamentumosan. Egy—egy felszólalása a torony alatt nagy viharokat váltott ki, de ő nyugodtanállta a támadást és nem hátrált. Ezért politikai ellenfelei is becsülték és tisztelték.

A háboru után éppen olyan lelkes és megalkuvást nem ismerő tagja volt a magyar pártnak, mint azelőtt a munkapártnak. Képességeit nem lehetett nélkülözni városi ügyekben és mint a magyar párt jelöltje a városi nagytanács tagja lett. Értékes közgazdasági tevékenységet fejtett ki mint a volt Erdélyi Hitelbank elnökigazgatója és a kereskedelmi és iparkamara tagja, ebben a minőségében sok olyan életre való ötletet pendített meg, amelyet megvalósítottak és amelynek Arad kereskedő társadalma még mindig hasznát látja.

Néhány évvel ezelőtt visszavonult a közélettől és kizárólag hivatásának él. De azért, ha kulturális ügyben fordulnak hozzá, megint a régi Adler Andor lesz és nemcsak anyagilag támogatja az ügyet, hanem talpraesett gyakorlati tanácsokkal is. Visszavonultságában is hódol egyedüli passziójá-

Az ég reklámja a szivárvány. Ilyen hatásos reklámra törekedj!

nak : a jótékonyágnak. Ez a szigoru tekintetü és hideg logikával gondolkodó férfi a legmelegebben érző emberek egyike. Megvannak a maga gyámolítottjai, akiket ugy segílyez, hogy arról a nagy nyilvánosság sohase vehet tudomást. Tetőtől talpig ember. Kár, hogy ezt az értékes férfiut a köz nélkülözni kénytelen.

Az impérium változás zavaros idején sor került a Kulturpalota átvételére is. A nagy jelentőségü kultur-intézmény élére dr. Nichi Lázárt állították. Kevesen ismerték, pedig nem volt ismeretlen Aradon, itt végezte középiskoláinak nagyrészét és különben is aradmegyei származásu. Annyit tudtak róla, hogy a pancsovai középiskolában a magyar és latin nyelveket tanította és hogy a háboru idején mint a 33. gyalogezred tisztje vitézül teljesítette kötelességét.

Alighogy átvette hivatalát és érintkezést talált Aradváros közönségével, megszerették az európai műveltségü, szak-képzettséggel rendelkező kulturpalotai igazgatót. Valóban keresve sem lehetett volna megfelelőbb férfit találni, akit a Kulturpalota kincseinek őrzésére állítsanak oda. Dr. Nichi Lázár megmutatta, hogy jó román létére meg lehet becsülni a magyar népkisebbség kulturáját, művészetét és kegyeletes tradícióit. Az ő igazgatása alatt nem szenvedett sok változást a Kulturpalota beosztása. Az értékes képtárban igen sok román művész alkotása is helyet kapott a magyar mesterek műremekei között. A hatalmas könyvtár pedig ugy őrzí, mint a szeme-fényét. Előterjesztésére a város évente vásárol (sajnos nem sokat) nemcsak román, hanem magyar irodalmi műveket is a könyvtár gyarapítására. Az ereklyemuzeum elhelyezése egyáltalán nem szenvedett változást. A kegyelet varázsa üli meg most a szomorú emlékekben gazdag termeket.

Arad büszke lehet a kulturpalotai igazgatóra, aki erélyesen és az igazság erejében vetett hittel állt ellen minden olyan mozgalomnak, amely a kulturnívó célzatos lesülyesztését vonta volna maga után. És ezért nemcsak a magyarság, hanem a románság köszönetét is megérdemli dr. Nichi Lázár, aki kívül állva politikai pártkereteken és tulzó sovinizmuson européer módjára vezetí a Kulturpalotát.

Amikor a legutolsó képviselőválasztáskor felvetődött a kérdés, hogy ki legyen a Magyar Párt listavezetője, a vezek tötség figyelme egy kistermetü, lelkes magyar urra : Takácsy Miklós simandi földbirtokosra irányult, ak-
Takácsy Miklós az előbbi választási kampányok során bizonyítékát adta politikai képzettségének, táni torithatatlan magyarságának. Takácsy Miklós akkor már egyialelnöke volt a párt aradmegyei tagozatának. Nem rajta és talán nem is a magyar választókon mult, hogy az aradi és aradmegyei magyarság követ jelöltje nem jutott be a bucu-reşti parlamentbe.

Takácsy Miklós, aki nagynevű apjától nemcsak tekintélyes vagyont, de rajongó fajszeretetet is örökölt, nem kedvetlenítette el a bukás. Továbbra is egyik vezéregyénisége a pártnak, amelynek vezetőségében higgadt és megfontolt szavának mindig meg van a kellő súlya.

Arad társadalmi életében, de különösen a megyei Magyar Párt életében élénk szerepet játszik, de idejének legnagyobb részét birtokának kezelése köti le. Gyakran szakít magának időt, hogy néhány órát aradi barátainak társaságában töltsön, vagy mint az Arad-Csanádi Takarékpénztár igazgatósági tagja résztvegyen ennek a nagymultu pénzintézetnek irányításában. Mint hivatásos gazdaember főként mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozik és ezen a téren széleskörű szaktudásáról tesz tanuságot.

Ez a nyilvánosság előtt csak nagyritkán szereplő közéleti férfiú jogosan beletartozik Arad vezérkarába. Nem a fórum embere. Nem szereti a nyilvánoságot. Szinte félénken huzódik vissza könyvei közé, ha azt **Dr. Szöllösi Zsigmond** kívánják tőle, hogy szerepeljen. De amikor már nem lehet visszavonulni, amikor sikerül meggyőzni őt arról, hogy szükség van a személyére, akkor a felkészültségnek oly gazdag tárházával, a színes gondolatok oly bőségével és az ékesszólásnak oly ragyogásával áll ki, mint csak kevesen ebben a tehetségekben eléggé gazdag városban.

Gyakorló ügyvéd. Valamikor heves kriminalista volt. Most már nem ambicionálja a büneseteket. Valamikor ragyogó tollu publicista volt, akinek írásaiért valóságos tülekedés folyt az aradi lapok között. Ma már nem ambicionálja az írást. Ma már csak olvas. Mint a Kölcsény Egyesület alelnöke, nem is olyan régen, kulturális mozgalmakat irányított. Ma már ezt sem teszi. Átengedte a teret a fiatalabbaknak és örvend, ha ezeknek sikerül valami.

Visszavonult ember és mégis vezéregyéniség, mégis működik olyan helyen, ahol csendes munkával annál nagyobb eredményeket lehet elérni. Ez a hely az aradi Kereskedelmi Testület, amelynek főtitkára. Itt van elemében ez a halgatag, kontemplatív, bölcs ember. Esméket vet fel, gondolzza és mivel ezeket és örvend a lelke, ha az elvetett mag sudár kalászbak szökken és dus termés várja az aratást.

Aki csak egyszer is érintkezett dr. Szöllösi Zsigmonddal, az nem felejtí el ezt a jóságos lelkü, szociálisan gondolkodó, nemesen érző és lehiggadt bölcs embert.

— Az „AGGE“ hirdetési és reklámpropaganda vállalat erdélyi központja Aradon ezuton hozza szives tudomására ügyfeleinek, hogy bármilyen fizetést csak a központ által lepecsételt és szignált nyugta ellenében teljesítsenek, mert megbizottainknak ezt meghaladó jogaik nincsenek. — »AGGE«.

Könyöradományt

kérő körlevelek százezrei röpülnek ki a Harmadik Birodalomból

(Arad.) Sok kolduló levelet hozott már a posta szerkesztőségünkbe, de olyant, mint amilyent a napokban kapunk, alig látott valaki. Két sűrűn telenyomatott oldal elég jó papíron. Ez maga a levél. Küldője Paul Polzin német állampolgár, aki lakik Schneidemühl községben. Melléklet is volt a levélhez: egy megcímezett levelezőlap és egy postai befizetési lap szintén megcímezve, természetesen az öszszeg feltüntetése nélkül. Ez a két melléklet már Walter Polzin címére szól, még pedig Mosel melletti Trier városába, de a postai csekk a kölni postai csek-hivatalhoz küldendő (kontó száma: 59087.)

Ezek után igen kíváncsiak voltunk arra, hogyan akarja megpumpolni ezzel a gyári üzemmel dolgozó német úgy honfitársait, mint a jóhiszemű külföldieket. Nézzük csak, miket mond ez a Paul Polzin, ugyis a maga és ugyis a családja nevében:

„Nem oly könnyű dolog manapság írásban fordulni Önhöz és az Ön támogatását kérni egy Ön előtt teljesen ismeretlen, szerencsétlen család számára. Kellemetlenül és egyben kínosan is érint engem, hogy teljes és keserves reménységemben mutakozzam Ön előtt, büszkeségemet sutba dobjam és kérjek és könyörögjek. Akadnak lelketlen, gonosz emberek, akik azzal, hogy éreztetik velem a szegénységemet, a szívem vérét veszik“.

És így tovább. Rettenetes átkot szór a gonosz és lelketlen emberekre. Értve ez alatt azokat, akik nem hajlandók némi pénzeket a kölni pósta-számlára lefizetni. És ezután következik a megindító helyzetkép. A legnagyobb nyomorban, ki sem látszva az adósságok tengeréből sinylődik a család már egy éve. Tehetetlen ember lehet az Paul Polzin Schneidemühlben, ha nem használta fel a náci-forradalom zürzavarát és nem dolgozott együtt a barnainges rohamosztagosokkal.) Ugy látszik az adósságok nyomják a derék Polzinékat és ezek miatt nem zsidók szoritják őket, hanem fajtiszta áriák. Ha zsidóknak tartoznának, nem fájna a fejük. Hallgassuk csak, mit mond a derék német:

„Mindennap elátkozzuk azt a szerencsétlen órát, amelyben adósságokba keveredtünk és amely ezt a nagy fájdalmat ránk zuditotta. (Érzékeny lelkű emberek ezek a Polzinék, hogy az adósságot annyira a szívükre veszik.) Már-már a kétségbeesés határán vagyunk. De nem szabad csüggednünk, sem kétségbeesnünk és mint égi utmutatást követjük ezt a legutolsó utat, amely kivezet nyomorunkból“.

Elmondja ezután Polzin mester, hogy tíz gyermeke van, akiket neki kell eltartani csekély keresetéből. Jóévtvágyu fiuk

és lányok ezek, akik iskolába járnak és semmittevással töltik az időt. (Hát ez is lehetséges Hitler Adolf harmadik birodalmába? Szinte hihetetlen!) A továbbiak során oly szívhezszóló hangon beszél a levélíró, hogy az embernek majdnem könnyelárad a szeme, ha nem látná maga előtt a nyomtatott pumpoló levelet, amelynek végén ezt mondja:

„Ne legyen kegyetlen. Ne legyen irgalmatlan. Legyen ember. Legyen szive. Segítsen rajtuk! Mentsen meg bennünket!”

Annak előrebocsájtása után, hogy természetesen még egy lukas ötven banist sem küldtünk a kölni posta-számlára, megvizsgáltuk, vajjon kifizetődik ez az üzlet. Paul Polzin urnak? Kifizetődik. Valószínű, hogy a hozzánk is eljuttatott pumpoló-levélből százezret nyomtatott. Ebből a felét honfitársainak küldte el a 4 Pfennig pósta portó. Ez kitesz 200 márkát vagyis 8000 leit. Külföldre küldi a másik 50 ezer nyomtatványt a 10 Pfennig portó, ami kitesz 20.000 leit. Mondjuk a nyomtatványok is belekerülnek 5000 leibe. Az egész üzleti vállalkozáshoz nem kellett tehát több, mint 35 ezer lei. Ez a kis pénz az üzleti befektetés.

Nézzük most, mit vehet be Polzin ur a mai devalvált világban, amelyben nem mindenki olyan szívtelen, mint mi voltunk. Valószínű, hogy a német birodalomban szétküldött ötvenezer levélre a kuriozum kedvéért mindössze ötszáz német küld választ, illetve fizet be a kölni posta-számlára 10 márkát. Ez összesen 5000 márká, vagyis 200.000 Lei. De ne legyünk ennyire optimisták. Lehet, hogy csupán 100 pali akad és küld 10 márkát. Ez kitesz 1000 márkát, ami 40.000 leinek felel meg. Tehát már is ötezer lei a tiszta nyereség. De még hátra van a jó külföld, a hiszékeny külföld. ahonnan vice kedvéért is legalább 300 német küld 10 márkát, ami 3000 márká, vagyis 120.000 lei. Minimális lehetőséget véve alapul 125 ezer lei nyereséget vág zsebre Paul Polzin ur Schneidemühlben és bizonyára a markába röhög a söröskancsó mellett, hogy sikerült ötletével bedűtött néhány száz jószívű, jóhiszemű és humor iránt érzékkel bíró embert. Ha Polzin mester nem fekteti bele pénzét, úgy az alaptóké, mint a nyereségét, reális alapokon nyugvó vállalkozásba, hanem hamarosan a nyakára hág, akkor, csakugyon bekövetkezhetnek rá azok a szomorú idők, amelyekre oly keservesen panaszkodik a nyomtatványában. Ha csak meg nem ismétli a trükköt. És amilyen szerencséje van, még másodszor is sikerülhet neki.

— **Hirdetmény.** Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár r. t. felkéri igen tisztelt betéteseit, hogy saját érdeklükben az intézet helyiségében betétkönyvükkel mielőbb megjelenni sziveskedjenek a mezőgazdasági és városi adósságok szabályozásáról szóló törvény 52. §-ában foglalt egyezség megkötése végett. *Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár r. t.*

Játék

a városi mozikkal. — Vajjon kinek és miért sürgős a kinók bérbeadása?

(Arad.) Már jónéhány hét telt el, hogy Aradváros átmeneti bizottsága kénytelen volt foglalkozni a két városi mozi kérdésével ama jelentés kapcsán, amelyből kiderült, hogy a város a két mozira súlyos százezreket fizet rá. Akkor az a gondolat merült fel, hogy ezt a gyönyörűen startolt városi üzletet meg kellene menteni, vagy legalább is olymódon megoldani a kérdést, hogy a város mentesüljön a deficittől. Mint egyedüli célravezető megoldást, a városi mozik bérbeadását fogadták el és az átmeneti bizottság fel is hatalmazta a város vezetőségét, hogy ebbe az irányba terelje a kérdést.

Hetek teltek el azóta. Mindenki, aki keveset ért ehhez a nehéz szakmához, azt hitte, hogy tömegével fognak beérkezni a kedvezőbbnél-kedvezőbb ajánlatok, amelyek között a város úgy válogathat, mint galamb a buzában. Ezeket a hiszékeny köröket kellemetlen csalódás és kiábrándulás érte, mert — noha a mozik kérdése állandóan a felszínen volt — mégis mindössze két ajánlat érkezett és azok is komolytalanok. A Select mozgó bérlete iránt még csak leérdeklődés sem nyilvánul meg. Ami eddig a két ajánlat lényegéről nyilvánosságra került, abból annyit már is leszögezhetünk, hogy egyik sem nyugszik reális alapokon, amennyiben mind-egyik olyan magas bérösszeget ajánl fel, hogy azt képtelen megfizetni, aminek aztán vagy az a következménye, hogy a város kénytelen időközben a bérlő kérelmére leszállítani a bérösszeget, vagy pedig az, hogy a bérlő egyszerűen nem fizet, mert nem fizethet és becsukja a boltot.

Dehát mi ez alkalommal nem óhajtunk a beérkezett két ajánlattal érdemben foglalkozni. Mi ezuttal azért tartjuk felszínen a városi mozik kérdését, mert sok más kompetens tényszerővel együtt azon az állásponton vagyunk, hogy

*nem a bérbeadás az a feltétlenül ható orvosság,
amely a városnak ezt a betegé elrontott üzletét
meggyógyítja és talpraállítja.*

Mi annakidején, amikor a város monopolizálván a mozi jogot, a magánvállalkozók kezéből kivette a mozikat, azt az álláspontot képviseltük, hogy

*ez jogfosztás, amelybe egy város nem mehet bele
a saját polgárai ellen.*

A jogfosztás megtörtént,

*a város vezetősége milliókat fektetett bele a
mozikba,*

amelyek kezdetben nagyszerűen prosperáltak mindaddig, amíg rést nem ütött az államhatalom a monopóliumon és magánosok is kaptak koncessziót. Konkurálni kellett. De ez sem főoka ám annak, hogy a városi mozik deficittel működnek.

Ennek más mélyrehatóbb okai vannak.

Elsősorban oka a mostani rendszer, a bürokratizmus, az aktaszerű elintézés, amely ráfekszik erre a gyors elhatározásokat megkövetelő üzletre.

A városi mozik mostani tényleges vezetői megkötött kezekkel kénytelenek vezetni ezt az üzemet, mert a szent bürokrácia így akarja. A másik ok abban rejlik, hogy

az utóbbi években a filmgyártás alig produkált számbavehető filmeket,

amelyek felcsigázták volna a közönség érdeklődését. Néha-néha akadt olyan film, amely világláger. Erre aztán volt is közönség és igen tekintélyes bevétel is.

Közönség van, ha a mozikban érdekes, értékes, ugynevezett slágerfilmeket vetítenek. És ilyeneket még mindig fel lehet hajszolni, ha... nos igen: ha egy bizonyos bürokratikus gépezet ezt meg nem akadályozná.

Ne értsenek minket félre. Mi korántsem azt akarjuk bebizonyítani, hogy a mozi kitűnő, százszázalékos üzlet. Másutt sem az, miért lenne éppen Aradon az? Mi csupán oda akarunk konkludálni, hogy

a városnak nem szabad bérbeadnia ezt a két, sok milliót érő objektumot.

Nem szabad bérbeadnia a mozikat, ha már egyszer a saját kezelésében vannak. Tartsa meg a város mindkét moziját és elsősorban

mentesítse a vezetőséget a gyors cselekvéseket és elhatározásokat gátló közigazgatás-szerű adminisztrációtól,

amit csak azzal lehet elérni, ha a mozik kezelését és vezetését tisztára kereskedelmi alapokra helyezik és kivonják a tanács hatásköre alól. Ez az egyedül helyes és egészséges megoldás. Ha ekkor is deficit állna elő, ám akkor adja bérbe a város a két mozit. De most ne!

Van-Houten-Cacao

a legegészségesebb ital gyermekeknek
és felnőtteknek!

HEHS ALADÁRT

**felszínre dobta a magyar náci-mozgalom. —
Nyílt levélben horogkereszttel kompromitálta Cziffra Gézát, az aradi származású
filmrendező**

(Arad). A napisajtó megírta, hogy a magyar belügy-miniszter betiltotta a magyar nemzeti szocialistáknak, a nyilaskereszteseknek katonai alakulatait. Most aztán szenzációs részleteket tudunk meg arról a földalatti mozgolódásról, amelyet a magyar náciak kifejtenek és amelyben támogatást kapnak németországi elvbarátaiktól. Reánk aradiakra nézve még külön szenzációja a leleplezéseknek, hogy

közismert nevű volt aradi emberek is szerepelnek bennük.

Azt talán kevesen tudják, hogy a magyarországi náci-mozgalom egyik legnagyobb hangja vezére Hehs Aladár, ez az Aradról elkerült politikai kalandor, aki volt már kommunista, magyar emigráns Bécsben, fehér terrorista Budapesten, aztán ismét emigráns itthon Romániában, ahol mint lapszerkesztő szerepelt. Dicstelen működése után megint eltűnt és felhasználva az alkalmat, betolakodott Meskó Zoltán vezetése alatt álló magyar náci pártba, amelynek csakhamar egyik vezetője lett. El lehet képzelni, milyen elemekből áll a magyar nyilaskeresztesek tábora, ha egy Hehs Aladár vezetőszeréhez juthatott benne. Hehs Aladár volt az összekötő kapocs a magyar náciak és a Berlinben székelő hírhedt Alfandri Rezső között, aki Meskó megbízásából dolgozott kint a német birodalom fővárosában. Hehs Aladár állandó levelezésben állt a berlini megbizottal és egyik levelében igen érdekes dolgokat tudunk meg arról a kapcsolatról, amely a német horogkeresztesek és magyarországi elvbarátaik között fennáll és amelyet oly határozottan cáfoltak mindkét részről. Szó van egy másik levélben arról is, hogy

Cziffra Géza, az aradi származású jeles költő és neves filmrendező, aki éppen a náci terror elől szökött meg Berlinből és ment Budapestre, belépett volna a magyar nemzeti szocialista pártba.

Az egyik levélben ezeket mondja Hehs Aladár, a jeles vezér:

„Wandervogel-rajok és különböző németországi egyetemi hallgatók járják egyenként és csoportokban a magyarországi német falvakat és ébresztgetik fajtestvéreikben a germán vért, érzést és ellenállást az ugynevezett magyar elnyomással szemben“.

Műjég állandóan REUSZ jéggyárban

Egy másik levélben ugyanez a Hehs Aladár a következőket írja a Berlinben tartózkodó Alfandri Rezsőnek:

„Köszönetemet kell kifejeznem önnek, hogy sikerült végre elérni, hogy

a nagy német nemzeti szocialista párt és a magyar nemzeti szocialista mozgalom között sikerült látható és tartós kapcsolatot kiépíteni.

Dr. Szücs Iván (Szücs a magyarországi náciak helyettes vezére Meskó mellett) elgondolása, hogy a magyar horogkereszt a német horogkeresztbe, mint egy lánczával való kapcsolása a magyar nemzeti szocialista államnak Fekete-tengert hoz. A német NSDDP. által leküldendő politikai és szervezési tanácsadó szempontjából feltétlenül politikus és taktikus. Reszkiroznia kell! A magyar Fekete-tenger momentán nem érdekel de hogy a magyar tömeg felé egy Németországból hozzánk küldött komisszárius hihetetlen propagatív erővel bírna, ezt kétségtelenül le kell szögezni.“

Egy másik levél, amelyben szó van Cziffra Gézaról, így szól:

„Tegnap belépett Cziffra Géza a nagy filmember és be akar léptetni még 15 berlinit. Tegnap a bolgár horogkereszt vezér irt a vezérnek (itt nyilván Meskóról van szó) és szoros nexust keres. Persze, fölvevesszük és így építjük ki a Hitler-mozgalmat a Balkán felé. Belépett továbbá itt dr. Kussbach, az itteni sváb egyesület embere is, akivel az egész magyarországi svábság jön.“

Ami a levélnek Cziffra Gézara vonatkozó részét illeti, nem adunk hitelt már azért sem, mert Hehs Aladártól ered. Kizártnak tartjuk, hogy a progresszív gondolkodású Cziffra Géza éppen abba a szedett-vedett társaságba lépett volna be, amely magát magyar nemzeti szocialista-pártnak nevezi. Hiszen, ha horogkeresztet akart volna lenni, maradhatott volna Berlinben is, ahol nagyszerű pozíciója volt a film-szakmában és ahonnan éppen azért menekült, mert a gyomra nem vette be a Hitlerizmust. Alapos a gyanunk, hogy Hehs Aladárka meg akarta zsarolni a szépen kereső és Budapesten is befutott Cziffra Gézát és miután ez nem sikerült, bosszúból beléptette a magyar náci-pártba, bizonyára Cziffra tudta nélkül. Így akarta kompromittálni Cziffrát, számítva arra, hogy levele ugyis nyilvánosságra kerül, ha ugyan nem ő maga adta le a levelet közlés végett. Mert Hehs Aladár többek között erre is képes. Hát ilyen a vezetője a magyar náci-tábornak, amely most végleg feloszlott és amelyet éppen vezetői „erkölcsi“ kvalitásai miatt a német horogkeresztesek megtagadtak.

Beteg boltnak reklám az orvossága

Minden hely megtelt

az Erdélyi Élet papirkosarában. — Akiknek már minden mindegy: munkanélküliek, kik írói babérokról álmodnak

(Arad.) Munkanélküli lakatos levele fekszik előttünk. Iromba betük szántják végig a papirt, amelyen ez olvasható: „Miután két éve munkanélküli vagyok, és nincs kilátás rá, hogy hamarosan munkát kapjak, elhatároztam, hogy író leszek. Mellékelten küldök néhány művet“.

Mint hogy a papirkosár momentán tele volt, az asztalra került a paksaméta. Természetes, hogy hasznavehetetlen írások, de az indokolás eredeti. A munkanélküli nem kap munkát, kilátás sem kecsegteti, elhatározza tehát magát, hogy írással keresi meg a kenyerét.

Manapság már mindenki ír. Novellákat, lírai verseket, regényeket, hogy drámákról ne is beszéljünk. Mindenki ír valamit. Leginkább olyanok, akik tollal, írógéppel álltak szoros összeköttetésben, tehát: leépített banktisztviselők, gépírók, diákok, alkalmazottak. Tökéletesek a gépirásban, ismerik a helyesírást és a nyelvtant, véleményük szerint a magyar nyelvet kifogástalanul birják, tapasztaltak is eleget, miért ne próbálkoznának? Hátha nekik is sikerül, mint ahogy másoknak sikerült, mint ahogy annak a Körömdi Ferenc nevű leépített banktisztviselőnek sikerült.

Kaptunk ilyen levelet is állástalan kereskedősegédtől: Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Ha figyelemmel elolvassa novellámat, meg fog arról győződni, hogy tehetség vagyok. Legalább is olyan, mint „Jack London“. Egy felsőbb leányiskolát végzett hölgy, akinek írásai modor tekintetében Beniczkyné Bajza Lenke írására hasonlítanak, egész vastag regény-kéziratot küldött be a következő sorok kíséretében: „Meggyőződéseim szerint én vagyok a női Ibsen. Bizonyára az Ön figyelmét sem kerülte el, tisztelt Szerkesztő ur!“

Manapság olyanok is próbálják a tollat forgatni, akiknek ez nehezükre esik, mert hozzá vannak szokva ahhoz, hogy nehezebb anyaggal dolgozzanak: kalapáccsal, ács szekerével. A legtöbbje elemi-iskolai stílusban ír telve helyesírási hibákkal. De azért van közöttük sok, akiben a salak közül is előcsillan a tehetség nemes érce. A férfiak által beküldött anyagnak csupán egy százaléka figyelemreméltó, ez az egy százalék azonban tartalomra nézve kitűnő, telve eredeti ötletekkel, a forma azonban primitíven kezdetleges és lehetetlen. Megállapítható egyébként, hogy az utóbbi években nemcsak a kéziratok mennyisége duzzadt meg, hanem a helyes-

Az ut a meggazdagodáshoz a reklámon át vezet.

Rockefeller

írási hibáktól hemzseggő kéziratok száma hihetetlen módon megnövekedett.

Amilyen nehéz például a petroleum-iparban vagy mondjuk a kukorica-termesztés terén leküzdeni a tulprodukción, éppen olyan könnyű a teleirt papír terén a tulprodukción eleni védekezés. Egyszerűen nem kell megakadályozni a női íbsent és a második Jack Londont produktívitasában, csupán arról kell gondoskodni, hogy a szerkesztőség papirkosarát minden nap a szemátládába üritse a szerkesztőségi szolgálga. A kívülálló embernek fogalma sincs, naponta mennyi használhatatlan vagy a „mi mértékünköt meg nem ütö“ kéziratot képes elnyelni egy ilyen szerkesztőségi papirkosár!

Különbözö redakcióktól szerzett adatok alapján a következő helyzetképet adjuk:

Nagyobb napilaphoz naponta legalább ötven novella, tárca és vers özőnik, amiből naponta, ha egyet elfogadnak közlésre. A papirkosárba tehát 49 vándorol, ami 99 százalék. A napilapok csak akkor küldenek vissza be nem vált kéziratot, ha a portó bélyegeken mellékelve van. Minthogy azonban ez a legtöbb esetben nem áll fenn, a kéziratok irgalmatlanul elsülyednek a papirkosárban.

Hozzánk például hetenként száznál több kézirat fut be a rendes munkatársak cikkein kívül. A beküldött kéziratok 2 és fél százaléka közölhető, a többi a kéziratok temetőjébe: a papirkosárba vándorol.

És a költemények! Oh ez borzasztó! Ez rettenetes! Mit vétettünk ~~Őni Oly / súlyosat, hogy itaz Isten Gápnkszabadítja~~ a tizenegyedik egyptomi csapást: a fűzfa-poémák áradatát! Mi például hetenként átlag harminc lírai öklendezést kaptunk. Persze egyik sem válik be.

E sorok írója nemrég beszélt egy budapesti nagy napilap regény-rovatának vezetőjével, aki elpanaszolta, hogy hetenként legalább hét vaskos regény-kéziratot kap, amit képtelen elolvasni. Ez az ur azt tanácsolja az embereknek, akik mindenáron írók akarnak lenni, hogy ne kezdjék pályájukat regénnyel, legalább is ne terjedelmes regénnyel, hanem kisterjedelmű novellákkal.

Csakhogy ezt a női íbsenek és Jack Londonok nem szivlelik meg és ontják a papírt, amelyek az elérhetetlen álmok temetőjében: a szerkesztőségi papirkosárban helyeztetnek örök pihenőre.

A T E R M É S Z E T E S K Ö L N I V I Z

S P O R T L A D Y

üdit, frissit, hűsit.

Sportnál,
táncnál,
a u t ó n,
vonaton

nélkülözhetetlen .

HEL-LA laboratórium gyárfmánya. Dr. J. Reichel & Co.

Olyan legyen . . .

Fluk, lányok elmondják véleményüket a szerelemről, házasságról és az összes kapcsolt részekről

(Timisoara.) Tizenegy fiatal lány ült együtt a strandon. Körben ültek a bársonyos homokon és a kör közepén az egyetlen fiatalember. Arról beszélgettek, hogy ki milyennek képzei el jövődöbelijét.

Az első: Egyfajta ember teljesen ki van zárva: a művész. A férjemnek legyen rendes és férfias foglalkozása. Legszívesebben venném, ha a technikai pályán működne és olyan teljesítményeket nyújthatna, amelyek imponálnak. Természetesen ne legyen hiu. Sohase beszéljen önmagáról. Leghetöleg keveset beszéljen. Én is hallgatag vagyok. Ellenben annyit gondolkodhat, amennyit akar. De úgy csinálja, hogy ezt ne vegyék észre rajta. Féltékenység kizárva. Én is megígérem, hogy nem féltékenykedem, de kikötöm, hogy nekem is tessenek azok a nők, akik iránt érdeklödik. Ami engem illet, azt szeretném, ha kissé csodálkozna rajtam.

A második: Én mindenek előtt védelmet keresek. Apai engedékenység természetesen kívánatos lenne a férjem részéről. Hop milyen legyen? Ne legyen agilis, legyen egy kissé nehézkes, akit nem valami könnyü meghödítani, de akinél ha egyszer meghödítotam, életem végéig oltalmat talállok. Megkövetelem tőle, hogy korunk szociális problémáival behatóan foglalkozzék. Ha igazi férfi-barátai lennének, ennek valóban örvidenek. Nem szükséges, hogy mulattasson engem. Majd én mulattatnám. Érdekesen csevegek. Söt: főzni is tudok.

A harmadik: Boldog leszek, ha férjet szerzek. Lehet akármilyen. Lehet szöke vagy barna, magas vagy kicsi, hangos vagy halkszavu. Csupán néhány speciális kívánságom van. Nem szeretném, ha a háztartás iránt érdeklödne. Kinosan érintene, ha például szerszámos ládája lenne. Bizzon rám minden gazdasági és üzleti ügyet. Nem is kell, hogy sokszor megdicsérjen. Az lenne a legszebb, ha olyan ember lenne a férjem, akinél soha se lehet tudni, hogy mi a szándéka a következö órában. Olyan embert gondolok, aki ha például azzal megy a menetjegyirodába, hogy Velencébe vált jegyet, — Constancába szóló jeggyel jön ki. Olyan ember legyen, aki vacsorára hat barátját meghívja, de erröl nem értesíti a feleségét és aztán jóízüen kacag, mert a spájzban nincs más, mint vaj és fonnyadt zöldpaprika.

A negyedik: A férjem ne legyen hös. Elvárom tőle, hogy megmondja, ha fáj a foga. Elvárom, hogy eltürje, ha meleg felölöt tukmálok rá, amikor nyilvánvaló az időváltás. Elvárom tőle, hogy ágyanak döl, ha megfázott. Tüsszentés, amennyit akar. Emiatt ne szégyenkezzék. Ne üzzön veszedelmes sportokat. És én hajlandó lennék mindezek da-

cára csodálni. Ezt azonban feltételekhez kötöm. Reggel legyen mindig jókedvű de sohase traktáljon viccekkel.

Az ötödik: Jelentős és érdekes foglalkozása legyen, amiben segítségére lehetnék. Legszívesebben a titkárnője lennék. Legalább fontos személy lehetnék és a szerelem találmányává tenne. Olyan férjet szeretnék, akinek társasága úgy hat rám, hogy minden embert deréknak és minden dolgot szépségnek látnék. Az legyen a hite és meggyőződése, hogy nem létezik lehetetlenség. El kell viselnie, hogy állandóan kényeztetik és dicsérik. Mert ez a szándékom. Az én hibáim felett térjen hamarosan napirendre. Ezenkívül azt kívánom, hogy állandóan ajándékokkal halmozzon el, de ezek ne kerüljenek sok pénzbe. Mindig legyen nála egy skatulya gyufa, ha nem is dohányos.

A hatodik: Olyan férjet kívánok magamnak, aki kevéssé ápolásra szorul ugyan, de mégis erősen meg tudja szorítani a kezemet. Ne legyenek mély gondolatai és könnyedén fejezze ki magát. Komolyabban fogja fel a hivatását, mint engem. Szeresse a természetet, de ne tulságosan. Ha én valamit nevelésnek tartok, ő is annak tartsa. Minél többet nevet, annál jobban esik nekem, de alkalomadtán sirni is tudjon. Oly szép dolog, ha egy férfi a meghatottságtól könnyezik. Ne legyen kopasz és ne szeresse a mustárt. Mindkettő nem férfias dolog.

A hetedik: A férjem legyen magas és karcsú, napbarnitott, gyors elhatározású, kellemes, szolgálatkész és jóévtágyu. Nevesse ki önmagát, engem és az egész világot. Nem szabad önhittnek lennie. Engem ne tartson el, ne oltalmazzon, ne vigasztaljon és ne csodáljon. Ha igazán szeret, ugyanis hálás lesznek érte. De valamit mégis kell érettem tennie: minden könyvet ő olvasson el előbb és azután úgy beszéljen a könyvről, hogy a nyál összefusson a szájamban. Ha előzőleg nem izgulok fel ilyen módon, akkor egyáltalán semmit sem olvasok.

A nyolcadik: Ne legyen kimondottan férfias, hanem mindenképp elöl szelid. Ne vesse meg a kis dolgokat. Tartsa fontosnak, hogy melyik vázába valók a virágok és bocsátkozzék tárgyalásba velem arra nézve, hogy milyen színű legyen a cérna, amellyel a kabátjára felvarrom a leszakadt gombot. Ne legyen mások rovására szellemes. Legyen szigorú kritikus, de jóindulatúan kritizáljon. Ha ilyen, az ellen sincs kifogásom, ha beleveti magát a politikába.

A kilencedik: Olyan legyen, hogy imádni tudjam. A külseje olyan legyen, hogy ha ránéznek, azt lehessen gondolni, hogy minden évvel szebb lesz. Természettől fogva olyan tiszta legyen, hogy a mosdás majdnem feleslegessé váljék. Ha rossz idők köszöntenek ránk, legyen szívós, közböcs és uralkodni tudjon önmagán. Ne legyen szeszélyes, mindenkivel legyen szívélyes. Legyen jószágos mindenki iránt, ne csak irántam. Én legyek a mindene.

A tizedik: Olyan legyen a férjem, aki jóízűen nevet,

ha butaságot mondok. ha a fizetését tíz százalékkal leszállítják, ha reggel véletlenül odakozmásodik a tej, ha nem találja meg a kezelő-gombját, ha az óra megáll. Az ujságot ne dühösen olvassa. Ha segítene az edény elmosogatásában, igen boldog lennék. Cérna, tü és kis fésű mindig legyen a zsebében. Ha ezek az előfeltételek megvannak, akkor lehet jelentős, fölényes, szellemes, akár eredeti is.

A tizenegyedik: Olyan férjet szeretnék, akiről azt higyjék, az emberek, hogy mindent azért cselekszik úgy, ahogy cselekszik, mert így kell cselekednie. Ne legyen élettechnikája. Ha nagyon ügyes és sok mindenben jártas lenne, ez nyugtalanítana. Legszívesebben tudóst szeretnék, aki épp oly kevésbé érdeklődne a külvilág iránt, mint amennyire irántam érdeklődik. Irántam érzett szerelmét ne mutassa ki. Sőt. Azt szeretném, ha mindennap újból meg kellene hódítani. És minél nehezebb lenne az, annál örömebb tenném. Ne legyen velem nagyon megelégedve, mert amarusan oka lesz rá, hogy ne legyen az.

Most megkérdezte a kör közepén ülő egyetlen fiatalember, vajjon szabad neki is lerajzolni az ideális férjet. Megkapta az engedélyt.

A fiatalember: Legyen hallatlanul jóságos és örületesen figyelmes, de tartósan egyik tulajdonságát se juttassa kifejezésre. Persze: én most mint nő beszélek a jövődöbeli férjéről. Tehát: legyek annyira biztos benne, hogy a férjem, hogy eszembe se jusson azt mondani: ez a férjem. Velem és általam éljen az emberiség javára. Legyen magas, erős és kitartó. Ápolja a testét, de ne sportoljon sokat, hanem szellemi dolgokkal foglalkozzék. Ha foglalkozik velem, úgy ezt teljes odaadással tegye vagy egyáltalán sehogya. És bár nős ember, más nők is tetszhetnek neki.

— Elég! Elég! — kiáltották a leányok. — Hiszen ez te magad vagy.

— Természetes. Mit érdekel engem más férfi!

Hol fordíttassa okmányait?

Mitra I. Sándor-nál,

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos fordító. — Fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája, információs iroda

Bejegyzett cég. Arad, Bul. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal cégek részére jutányos díjazás mellett. — Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

Hivatalos órák: d. e. 9—1-ig és d. u. 3—7-ig.

Biró és orvos

nyilatkoznak az elszaporodott válóperek-ről. — Okok, melyek elidegenítik egymástól a házastársakat

(Timisoara.) Az itteni törvényszék egyik bírása egy válóperi ítéletben az indokolás során arra az érdekes tényre mutatott rá, hogy a bíróság elé kerülő házassági konfliktusok a házaselet hetedik évében törnek ki. Ehhez a kérdéshez szól hozzá a bíró és az orvos.

A bíró ezeket mondja:

— Évtizedes működésem alatt sok száz válóperi esetem volt. Azt tapasztaltam, hogy a válópörök tulnyomó részénél

a váláshoz vezető konfliktus a házasság hetedik évében következik be.

Mindegyikben hasonló jelenség mutatkozik. Férfi és nő minden rendelkezésükre álló eszköz felhasználásával szét akarnak menni. Az ok vagy az, hogy az egyik fél szerelmileg másfelé orientálódik, vagy pedig az, hogy kölcsönösen idegenkednek egymástól. A váló felek hajlandók egymás irányában a legmesszebbmenő engedményekre, csak azért, hogy minél hamarabb megszabaduljanak egymástól. A nő lemond végérvényesen a nőtartási díjról, a férfi ott hagyja otthonát, a lakást, az egész berendezést.

Mint bírót, amikor a bontóokokat tanulmányoztam és a feleket kihallgattam, még egy valami ejtett bámulatba. Azt tapasztaltam ugyanis, hogy a házaselek közötti konfliktus nem lassanként bontakozott ki, hanem közvetlenül és gyorsan robbant ki. Ezt még alátámasztotta a házaselek későbbi viselkedése. Mindkét fél nemsokára a válás kimondása után belátja, hogy

a kölcsönösen egymásnak tett concessziók a teljes romlásukat jelentik.

A nő ilyenkor kétségbeesetten rohan a bíróhoz és könyörögve kéri, adjon tanácsot, miként lehetne a tartásdíjról való lemondást visszavonni. A férfi is tanácstalan, hiszen lemondott a lakásáról, az otthonáról és új otthon nem tud magának teremteni.

— A válópöröknek nyolcvan százalékában a krízis a házasság hetedik évében áll be. Azt hiszem, hogy ennek a krízisnek megszüntetésére a leghatékonyabb módszer az lenne, ha már ab ovo tekintetbe vennék a házasulandók a férj és nő között fennálló korkülömbséget. Véleményem szerint

a férj legalább tíz évvel legyen idősebb, mint a felesége.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a kritikus évben azok a házasságok törnek össze, amelyeket megközelítően egyenlő

koru felek kötöttek. A fennmaradó husz százalék esetében a válas olyanok között történik, akik már közel husz vagy huszonöt éve élnek házassági kötelékben. Ezekben az esetekben kizárólag a férfi a hibás, aki nem tud ellentállni egy fiatalabb nő csábításainak, amelyek nem annyira a férfierényekre, mint inkább esetleg a nyugdíjra, vagy más anyagi előnyökre irányulnak. Ugyanez a helyzet öregedő nőknél, akik fiatalabb férfikkal kezdenek ki. Az ilyen egyenetlenségek a család körében rendszerint tragikus összeütközéseket idéznek elő, amelyekbe azután bevonják a felnőtt vagy még kiskoru gyermekeket is. A gyermekek többnyire két pártra szakadnak, amelyek kérlelhetetlenül gyűlölik egymást.

Ezeket mondja a bíró, aki nemcsak az aktákba, hanem a válni akarók lelkébe is beelát. És most nézzük, mit mond az orvos?

— A házasság kritikus időszakait három részre lehet osztani. Az első részbe azok a házasságok tartoznak, amelyek már egy, legfeljebb másfél év mulva bomladozni kezdenek. Ezek azok a házasságok, amelyekben egymáshoz egyáltalán nem illő felek kerülnek össze.

Az ellentétek már nyomban a mézeshetek után megjelennek és végül is a teljes szakításhoz vezetnek.

Olyan házasságok, amelyek kiállották a másfél éves próbát, rendszerint egy évtizedig szilárdak maradnak, különösen akkor, ha gyermek is van. De ekkor következik be a kritikus korszak: Rendszerint

BCU Cluj Central University Library Cluj
a férj hűségének krízise ez.

A kölcsönös erotikus kapcsolatok meglazulnak és a férfi, de gyakran a nő is, más partnerek iránt tanusitanak nemi érdeklődést. A házasság harmadik veszélyes periodusa a házasság huszadik éve körül jelentkezik. Ilyenkor ugy a férfi, mint a nő erotikus érdeklődése nálánál jóval fiatalabb személy felé fordul. Ez az a bizonyos ismértes komplexum: öreg férfi és fiatal nő, öreg nő és fiatal férfi. A szorgalmasan összegyűjtött statisztikai adatokból az a tény derül ki, hogy a házasságok 22 százaléka legfeljebb két éven belül felbomlanak. A házasságok 30 százaléka a második periodusban, vagy 10—12 év mulva semmisül meg. A többi házasság a férfi és nő preklimakterikus, illetve portklimakterikus korára esik.

A férfi is átmege a veszedelmes életkoron, amely fiziologiailag nem oly feltűnő, de lényegében ugyanaz, mint a nő veszedelmes kora. A férfinél is havi ciklusokra oszlik a klimaktérium, amely ingerlékenységben, idegességben és nemi vágyakozásban nyilvánul meg. A legérdekesebb a dologban, hogy ez a tízéves ritmus, mint a statisztikák igazolják, minden népnél és minden éghajlat alatt fennáll.

**Hirdessen az
„ERDÉLYI ÉLET“-ben**

Bonyodalom egy elveszett retikül körül

Izgalmas bűntügyi film rendőri beavatkozással és az idejében érkezett férjjel

(Arad.) Klubokban és társaságokban egyébről sem beszélnek mostanában, mint arról az izgalmas és egyuttal kellemetlen kalandról, amelynek hőse egy közismert aradi ur, aki nemcsak jómódu, de maga a tisztesség és becsület mintaképe.

Az izgalmas történet a napokban játszódott le. Hősünk a közismert javakorabeli uriember, gyanutlanul sétált a korszón és gyönyörködött a fiatal nőkben. Sétája közben az Omescu-féle gyógyszertár elé ért ahol szembejött vele egy igen csinos fiatal asszony, egy banktisztviselő felesége. Az uriember, miközben megcsodálta az utolsó divat szerint felöltözött uriasszonyt, észrevette, hogy ónagysága véletlenül

kiejtette retiküljéből a pénztárcáját,

amely a gyalogjáróra esett anélkül, hogy az urinő észrevette volna. Amíg hősünk udvariasan és szolgálatkészen lehajolt a pénztárca után, az urinő befordult már az uccába és továsietett. A becsületes megtaláló utánasietett és az ucca közepén utol is érte.

— Bocsásson meg, nagyságos asszonyom, hogy megszólítani bátorkodom — szolt a nésünk — elvesztette a pénztárcáját. Ime megtaláltam.

— Jézus Mária! — kiáltott fel ijedten az urinő. — Nagyon szépen köszönöm.

Az uriember még valami bókbán törte a fejét, amikor az uriasszony egyszerre hisztérikus sirásban tört ki:

— Hová lett a négyezer lejem? Adja ide a pénzt! Kivette belőle!

— De kérem... de az istenért! — hebegte a becsületes megtaláló — még annyi időm sem volt, hogy megtekintsem

— Igaza van-e Cettel dr. Interlmár tagnak, amikor kifogásolja egyes városi üzemek adminisztrálását?

Kohn nősülni akar. A házasságközvetítő bemutat neki egy lányt, akinek a hátán óriási pup éktelenkedik. Kohn másnap felkeresi a házasságközvetítőt és szemrehányó hangon mondja neki:

— Mi a fenének mutat maga be nekem egy pupos nőt, amikor én kifejezetten kikötöttem, hogy a jövendőbelimnek ne legyen semmi testi fogyatékosága.

— Nézze, Kohn ur, — szolt erre a házasságközvetítő — én már látom, hogy magával nem boldogulok. Egy pupot nevez maga fogyatékoságnak?

a pénztárca tartalmát. Esküszöm, hogy egyetlen banit sem vettem ki!

— De igen! A négyezer lej hiányzik. Más nem vehette ki, csak maga!

Ez a kis szócata meglehetősen hangosan folyt le és csakhamar egész csinos csődület vette körül az izgatott, kipirult fiatalasszonyt és a vád ellen felháborodottan tiltakozó becsületes megtalálót. Rendőr is előkerült és hivatalos komolysággal igazoltatta az uccai botrány okozóit, majd felvette a tényállást.

Eközben egy izgatott ur, ónagysága férje tört magának utat a kíváncsiak gyűrűjén. Szinte sejtette, hogy mi történt felesége és az uriember között. Udvarias szavakkal magával hívta az uriembert a közeli kapu alá, ahol kimagyarázta a fatális tévedést.

— Bocsásson meg uram — mondotta — a feleségem roppant ideges és feledékeny. Az ön becsületességében nincs okom kételkedni annál kevésbé, mert a kérdéses négyezer lej nem is volt a feleségem pénztárcájában. Itt van nálam a négyezer lej. Feleségem fenn volt nálam a bankban, ahol négyezer lejt vett fel és idegességében az íróasztalomon felejtette. Nagyon kérem, bocsásson meg neki, amiért alaptalanul meggyanusította és ilyen kellemetlenséget okozott önnek.

Az alaptalanul meggyanusított becsületes megtaláló végignézett a férjén. Amikor ez békülékenyen feléje nyújtotta a kezét, hősünk oly heves elhárító mozdulatot tett a karjával, hogy a könyökét bevágta a kapuba...

És ekkor felébredt...

Aranyeső a Goldschmidt bankban

Az aradi Goldschmidt-bankházat az állami osztálysorsjáték mostani negyedik huzásán sem hagyta el hagyományos szerencséje. Most is a bankház szerencsés vevői nyerték meg az egymilliós főnyereményt. Ez most már a második főnyeremény, amely a Goldschmidt-bank révén Aradnak jutott. Először ötmillió lejnek a fele jutott aradi és aradmegyei sorsjegytulajdonosoknak. Azóta sok-sok milliót kitevő kisebb nagyobb összegeket nyertek a Goldschmidt-bankház ügyfelei, míg most az egymilliós főnyereménnyel megint Arad felé mosolygott Fortuna istenasszony. Megemlitjük ezt azért is, mert a Goldschmidt-bankház nem fordul a reklám ama indiszkrét trükkjéhez, hogy szerencsés vevőinek nevét nyilvánosságra hozza. Ez csak abban az esetben történik meg, ha a nyertes fél írásban adja meg erre beleegyezését. Ha a bankház ilyen beleegyezést nem kap, semmi körülmények között sem közli a nyilvánossággal a szerencse kegyeltjének nevét. (x)

Hasznos tanácsadó

azok számára, akiknek fáj a
bucu. . .

(Arad) Ugy vélem időszerű, hogy az elutazóknak és azoknak, akik bucsuzkodni mennek a vasuti pályaudvarra, néhány jótanáccsal szolgáljak. Az utóbbiaknak helyzete természetesen igen egyszerű ha szándékosan az utolsó pillanatban érkeznek, amikor a vonat már mozog és csak a virágcsokorral vagy zsebkendővel integethetnek, amíg a vonat az első kanyarodónál el nem tűnik a szemünk elől. Pótlólag azt a tanácsot adom, hogy a virágcsokrot oda lehet adni olyanvalakinek, aki nem utazott el, hiszen a francia közmondás is azt tartja: *a távollevőnek nincs igaza.*

De ha mégis sikerült még idejében, tehát vonatindulás előtt kiérkezni bucsuzásra és a csokrot is hiánytalanul át lehetett adni, akkor három mondat áll a bucsuzkodásra kijött rendelkezésére és pedig:

1. Kényelmes helye van?

2. Remélem, megfogja irni, hogyan érkezett meg.

3. Kérem, értesítsen idejében, mikor jön vissza, hogy várjam a vasuti állomáson.

Természetesen ezt a három mondatot nem tanácsos egyszerűen elhadarni, mert ebben az esetben nagyon is kifejezésre jut az az egyhangu kívánság: „Bár csak már indulna ez a ronda vonat!” Ugyanebből az okból nem tanácsos gyakran elővenni az órát. Az ujjakkal türelmetlenül dobolni a vasuti kocsik ablakán, nemcsak butaság, hanem neveletlenség is. Jól jegyezzük meg tehát: a fenti három mondattal takarékoskodni kell. Pontosan és óvatosan kell beadni, mint a drága és nehezen megszerezhető orvosságot. Csak ebben az esetben biztos a hatás.

Minden férfi, aki figyelembe veszi a fentieket, biztos lehet afelől, hogy elragadó embernek fogják tartani. Még akkor is, ha a bucsuzás zürzavarában megfeledkeznek arról, hogy az elutazó hölgynek odaadja a virágcsokrot.

Elutazó hölgyeknek azt a tanácsot adom, hogy igyekezzenek korán kijönni a vasuti állomásra és elhelyezkedni a kocsiban. A bucsuzkodásra kijött férfi néhányszor végigrohan a kocsik során és aggódva figyeli az ablakokat, amelyeknek egyikén az érdekelt nő végül kitekint és hanyag mozdulattal átvéve a virágot, így szól.

— Ah, csakhogy ittvan! Már azt hittem, nem is fogom többé látni.

Fodorné és Weinfeldné

speciális kozmetika. Strada Alexandri No. 3.

!! **Összes szépséghibák szakszerű ki-** !!
kezelése. - Tanítványok kiképzése. !!

És aztán a virágra tekintve:

— De miattam miért is verte magát ilyen kiadásba!

Ha azonban megtörténik, hogy a hölgy csak a vonat mozgásakor mutatkozik az ablakban, még mindig eltűnhetik azzal a kifogással, hogy megkérheti a bucsuzkodásra megjelent lovat, intézzen el valami fontos dolgot helyette. Ha azután az uriember éppen az utolsó pillanatban érkezik, végső ereje megfeszítésével rohan a vonat után, mint az üldözött vad, hogy hölgyének még oda adhassa a kis csomagot, amelynek bevásárlásával megbízott. A hölgy fel van mentve a köszönet alól, hiszen a vonat dübörgése ugyanis elnyomná hála-rebegését.

Ezek a jóhízemű tanácsok elősegítik a jó és kellemes utazást. Ez biztos. Tessék megpróbálni.

Nagy osztálysorsjáték nyeremények Erdélyben

A lefolyt negyedik osztálysorsjátéki húzásán Erdélyt Fortuna különösen kitüntette. A IV. osztály 100.000 leies nagy nyereményét a 22707 számú sorsjeggyel ismét az Iliescu Bank vevői nyerték.

A sorsjegy négy negyed részből állott s a nyerők Seres Béla, zalai könyvkereskedő, Cornel Ionescu, cluji repülőrajbeli kapitány, Renner János, cluji gyáros és társai és C. M. cluji magánhivatalnok.

Az Iliescu Bankház persze telefonon és távirat útján értesítette szerencsés vevőit a kellemes eseményről.

Mint érdekes és nagyon megszivlelendő dolgot említjük meg, hogy a nyerő sorsjeggyel két játékon keresztül L. I. mérnök játszott, azonban már a harmadik osztályra nem ujitotta meg sorsjegyét s így az a fenti szerencsés vevőknek lett eladva.

Az esettel kapcsolatosan kérdést intéztünk a cluji Iliescu bankház igazgatójához, aki érdekesen világított rá a játé-

kosok mentalitására:

„Minden húzáson megismétlődik az a dolog, hogy némelyek elmulasztják megújítani sorsjegyüket, amit aztán másnak adunk el! A sajtóságos véletlen játéka aztán, hogy a nagyobb nyeremények éppen a megújítani elmulasztott sorsjegyekkel történik. De teljesen logikátlan az eljárása annak a játékosnak, aki játék közben hagyja abban a játékot, mert míg például az első négy osztályon összesen 40 millió lei lesz kisorsolva, addig az ötödik s így utolsó játékon 183 millió kerül kisorsolásra. A nyerési esélyek tehát éppen az utolsó húzáson a legnagyobbak. A tanulság pedig ezekből az, hogy a játékosnak a megkezdett játékhoz szívéssen kell ragaszkodnia, mert ez esetben magát nem vádolhatja mulasztással s az esélyeket igazán csak így használja ki“.

Eddig az okulásra váró nyilatkozat, amely teljesen reális és logikus elgondoláson alapszik. (x)

Hamisított Sidol-ért

**egy csomó „pincegyárost“ tartoztatott
le a rendőrség**

(Arad.) Irtunk arról, hogy szervezett maffia árasztja el Erdélyt selejtes vegyi gyártmányokkal, amelyeket ismert gyárak készítményeiként, eredeti védjeggyel ellátott csomagolásban hoz forgalomba. Ezzel a lelkiismeretlen emberek nemcsak a hatalmas apparátussal és rezsivel dolgozó gyárakat károsítják meg, hanem a közönséget is, amely drága pénzért selejtes árut kap. A múlt héten a cluji rendőrség husz cluji lakós ellen indított eljárást védjegybitorlás címen és közülük többeket őrizetbe is vett.

Ezt a nagyszabású csalást és hamisítást az aradi Sidol-gyár leplezte le és bünyügyi feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen csalás és védjegy bitorlás címen.

A közismert Sidol fémtisztító szernek nemcsak Romániában, hanem az ország határán túl is nagy piaca van és a hasonló gyártmányok között az első helyen áll. A gyártmánynak ezt a nemzetközi jóhírnevét használták ki üzleti céljaikra az ismeretlen csalók, akik összevásárolták mindenütt az üres Sidolos üvegeket és ezeket valami tejszínű folyadékkal megtöltve hozták forgalomba. A közönség természetesen azonnal rájött a csalásra, mert az üvegek tartalma minőség tekintében meg se közelítette a Sidol fémtisztító szert.

Az aradi Sidol-gyár is tudomást szerzett a hamisításról, megbízottai egész Erdélyben kutattak a zug-gyár ellen. Hosszas nyomozás után a szálak Clujra vezettek, ahol sikerült is leleplezni a maffiát, amely ellen a Sidol-gyár hatalmas összegű kártérítési igénnyel is fellép. Arról értesültünk, hogy nemcsak kereskedők, hanem szakemberek, tehát vegyészek is bele vannak keverve a nagyszabású botrányba.

A bünyügyi hatóságok a legnagyobb szigorral járnak el a csalók és védjegy-bitorlók ellen, ami helyeselhető, mert ezek a kétes existenciák az ország vegyi iparának jóhírnevét veszélyeztetik.

**— Miért nem lehet soha teljesíteni az aradi mo-
sóczytelepek kívánságát? Miért nincs soha eredmé-
nye a viadukt-akcióknak?**

Két ur utazik a vonaton és beszédbe elegyednek. A társalgás folyamán szó kerül az üzletekre is és az egyik megjegyzi:

— Uram, nekem az üzleti életben egy elvem van: Le-
ben und leben lassen.

— Sajnos, — mondja a másik — én ezt az elvet nem
követhetem.

— Miért? Mi maga?

— Én az Entreprise des Pompes Funébres igazgatója
vagyok.

Jankáné Betegh Bébi

a legposszibilisabb jelöltje az aradi színháznak

(Arad.) Az aradi színházért folyó vetélkedésben ugyszólván az utolsó pillanatban beleavatkozott egy lelkes aradi magyar ur, aki megfelelő tőkével is rendelkezik. Ez a magyar ur Janka Jenő, a közismert és becsült gyógyszerész, akinek a felesége Betegh Bébi volt primmadonna pályázta meg az aradi színházat.

A pályázati ajánlat Betegh Bébi nevével érkezett be a városhoz, de a tulajdonképeni pályázó mégis a férj Janka Jenő.

Nemcsak lelkes magyar ember Janka Jenő, nemcsak az a célja, hogy végre

talpraállítsa Aradon a magyar színészetet, hanem komoly üzleti elgondolás is irányítja cselekedetében.

Ezt látszik igazolni a pályázati kérvényben feltüntetett ígélet, amely oda irányul, hogy ha neki adják egy évre az aradi színház bérletét, a saját költségén teljesen újjá alakítja a nézőteret, rendbehozhatja a színház belsejét, a diszlettárat és ruhatárat újjá alakítja, szóval olyan befektetéseket eszközölne, amelyeket a többi pályázó még csak nem is ígélet.

Ezek nem nagyhangu ígéletek, amelyeket pályázó színigazgatók szoktak megtenni és soha meg nem valósítanak, hanem egy garancia képes uriember kijelentései, amelyek valóra is válnak, ha a város átmeneti bizottsága neki adja oda egy évre az aradi színházat.

Eltékintve attól, hogy Jankáék színigazgatása következtében a város közönsége ingyen jutna hozzá egy újjáalakított színházhoz, más előny is származnék az új éra működéséből. A legelső az, hogy

a bérlő-közönség bizalma visszatérne a színházhoz és nem jótékonyságból bérelne, mint ahogy eddig tette, hanem abban a reményben, hogy a bérletért, amelyet nem is

M e g n y i l t

Balázs Magda kozmetika szalonja
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 19 szám alatt.

Arcápolás, kikészítés, helyi fogyasztás, a legmodernebb külföldi módszerek szerint

HIRDESSZEN
az „ERDÉLYI ÉLET“-ben!

kellene előre fizetnie (hiszen Janka Jenőnek nincsen szüksége rá, hogy előre felvett bérlettel kezdje meg a színházi üzemet) komoly művészi munkát kap ellenértékül. Ez nagy sor Aradon, ahol egy színigazgató közel négyszázezer lejes előre felvett bérlettel távozott a városból anélkül, hogy egyetlen előadást is tartott volna. Az utóbbi években azután csupán támogatás alapján történt a bérlet-gyűjtés és a legtöbb bérlő azért fizette le előre a bérletet, hogy a színigazgató megkezdhesse a szervezkedést. Ismételjük Janka Jenőnek erre nincs szüksége. Ő komoly üzleti hivatásnak tartja a színházat és ismerve noblilis elveit és uri gondolkodását, nem is tételezhető fel róla, hogy nem teljesített munkáért előre vegyen fel pénzt.

Felette üdvös lenne az új rezsim a színészek és technikai személyzet szempontjából is, mert ezek az emberek Janka Jenő garanciája mellett biztosítottak látnák a gázsit és sokkal nagyobb munkakedvvel és ambícióval működnének, mint eddig, amikor még ákontot is nehezen kaptak.

Janka Jenő igenis megmutathatná, hogy lehet Aradon magyar színházat csinálni, ha valaki komolyan belefekszik a magyar kulturát szolgáló üzleti vállalkozásba és ha kellene anyagi áldozatot is hozna a célnak esetleg későbbi elérése érdekében.

Meg vagyunk róla győződve, hogy nemcsak az üzleti rész nyugodnék biztos alapokon, hanem a művészi vezetés is szakavatott kezekben lenne, hiszen Jankáné—Betegh Bébi maga is elsőrendű színésznő.

Annyi bizonyos, hogy az aradi színház reneszánszát élné, ha Janka Jenő kapná meg a színházat.

Ha a város ideiglenes bizottságának lelkén fekszik, hogy Aradon a magyar színészet ismét példát nyújtó színvonalra emelkedjék, akkor egyenesen kötelessége odaadni a színházat Janka Jenőnek.

Régi és új előfizetőink, példányonként vásárlók 10 kottát kapnak ingyen.

Egyetlen feltétel: az utolsó havi, negyed vagy félévi előfizetési nyugtáját küldje be **Moravetz Testvérek R. T.** zeneműkereskedésének Timișoara. A nyugtát a kottákkal együtt visszakapja.

Moravetz Testv. Rt. zeneműkereskedése, Timișoara

Az ország egyetlen szaküzlete. Minden kottát gyorsan, legolcsóbban szállít. — Kotta jegyzéket ingyen küldünk.

— **Dr. Székely László hazaérkezett.**

Mindenről mindenkinek

Egy öreg könyvmoly emlékei a történelem, irodalom, művészet és a humor örökéletű birodalmából. „Az Erdélyi Élet” eredeti rovata

Forradalmak kalendárium

(Arad.) A forradalmak történetében a kitörés időpontját illetően szinte törvényszerűséget lehet megállapítani. Forradalmak mindig csak bizonyos hónapokban törtek ki: februárban, márciusban, júliusban októberben és novemberben. A csillagvizsgálók feladata, hogy ezt a tényt természeti erőkkel vagy természetfeletti jelenségekkel hozzák összefüggésbe. Mi nem óhajtunk a kérdésnek ezzel a részével foglalkozni, csupán a tényeket szögezzük le. Miként látni fogjuk, csak igen kevés kivétel akad az általános szabály alól. De ezeknek a kivételeknek is megvan a maguk törvényszerűsége.

A forradalmak történetének szabályszerűsége egészen az ókorba nyulik vissza. Gondoljunk csak a márciusi eszmékre és arra a márciusi napra, amelyen Julius Cézárt a római szenátusban meggyilkolták. Nem célunk, hogy a forradalmak teljes történetét adjuk. Ezuttal csupán a Bastille bevételéig megyünk vissza. Tehát a nagy francia forradalom 1789 július 14-én tört ki. Európában az általános forradalmi periódus néhány évvel Napoleon bukása után kezdődött, mint a Szent Szövetség terrorja elleni reakció. Spanyolországban kezdődött. 1820 március 7-én fellázadt a katonaság a szabadon gondolkodó polgársággal együtt Ferdinánd spanyol király ellen. A cortezenben a radikálisok kerekedtek felül és véres polgárháború keletkezett, amelyet csak évek múlva tudtak elfojtani a Szent Szövetségben egyesült császárságok csapatai.

A spanyol forradalommal függ össze az olasz karbonárik

**V e g y e n
szerencsés
Goldschmid
sorsjegyet !**

felkelése 1820 július 3 án. November 19-én ült össze Troppauban a Szent Szövetség és elhatározta, hogy elfojtja a felkelést. 1821 februárjában kezdődött a görög forradalom Ypsilanti herceg vezetésével. Az 1830 év meghozta a második francia forradalmat július 28 tól 30-ig Páris a legvéresebb barrikádharcok színhelye. A forradalom győzött. A polgárság legyőzte a királyi csapatokat.

Az 1848 esztendő a forradalmak évének nevezhető. Kezdődött Párisban február 24-én, amikor is megbuktatták az Arleaus dinasztíát. Folytatódott Bécsben március 13 án, amikor is a bécsi polgárság kieroszakolta Metternich lemondását és a császár kénytelen volt ígéretet tenni, hogy alkotmányt ad. Két nappal később március 15-én Budapesten tört ki a forradalom, amelynek következménye a gyászos végű magyar szabadságharc volt. Március 18 án Berlinben tört ki a forradalom.

1851-ben Napoleon Lajos államcsinnyel megbuktatta a második francia köztársaságot. December 2 án kikiáltja a diktatúrát és pontosan egy év múlva mint III. Napoleon császárrá kiáltotta ki magát. 1871 márciusában, amíg a poroszok ostrom alatt tartják Páris, kitört a kommünardok forradalma. Ezután hosszú ideig nyugodtan maradnak a forradalmi elemek.

Csak jóskára kezdődik a 20-ik század forradalmi megindulásai. 1904 július 28-án meggyilkolják Péterváron Plehwe orosz belügyminisztert. Ezzel megkezdődik a cári birodalomban a földalatti harcok láncolata, amely 1905 februárjában az orosz parasztok felkelésével forradalomban tört ki. 1917 februárjában tört ki a második orosz forradalom. Mindössze három napig tartott és győzött. Baloldali kormány alakult, amelynek már kezdettől fogva radikális csapatok forradalmi törekvéseivel kellett felvennie a harcot. Ez év júliusában kísérlik meg elsőizben a bolsevisták; hogy magukhoz ragadják a hatalmat, de leverik őket. Augusztus, szeptember és október nagyrésze nyugodtan telik el. Október 25-én kitört a kommunista forradalom.

1918 október végén és november elején zajlottak a forradalmak Bécsben, Prágában, Zágrábban Budapesten és Berlinben. Miután Németországban a baloldali polgári pártok és szociáldemokraták forradalma győzött, a Spartakisták megkísérlik első forradalmukat. 1919 februárjában és márciusában ezek a forradalmak sokkal véresebb formában ismétlődnek meg. 1919 már-

Ami a lokomotivnak a gőz, az a kereskedőnek a reklám.

— Minden cikkért írója felel. — Az „Erdélyi Élet“ hasábjain helyet talál minden közérdekű esemény. Belső és külső munkatársaink mindenről az igazat és csak az igazat írják. — Nem igazat írni nem szabad.

ciusában kitört Budapesten Kun Béla kommunista forradalma. Március végén Bajorországban ragadja magához a hatalmat tanács-kormány. Julius 20-án Magyarországon az ellenforradalmárok felkelés kísérletnek meg. Tizenegy nap múlva pedig megbukik Kun Béla uralma.

1922 október 28-án győz Olaszországban Mussolini a feketeingesek seregével.

A nagy forradalmak között kisebb, epizódszerű forradalmak is zajlottak le, amelynek nincs valami nagy jelentőségük. Így például 1908 február 1-én meggyilkolták Károly portugál királyt és a trónörökösét. 1908 július 24-én volt az ifju-törökök felkelése Abdul Hamid szultán ellen és 1913 március 18-án gyilkolták meg I. György görög királyt.

Igen jelentős esemény történt 1927 július 15-én, amikor is a bécsi kommunisták fellázdáltak és lángbaborították az igazságügyi palotát.

A legnagyobb esemény az újabb forradalmi megmozdulások történetében a német nemzeti szociálisták hatalomrajutása. 1933 január 30-án lett Hitler Adolf birodalmi kancellár. Február végén leégett a birodalom gyűlés épülete és ezzel kezdetét vette a nemzeti szocialisták véres forradalma, amely arra irányult, hogy a baloldalt megsemmisítse és a többi politikai pártokat elsöpörje. A náci terror megtöltötte politikai ellenfeivel a börtönöket és koncentrációs táborokat és százával gyilkolta le az embereket.

1934 február 12-én tört ki Ausztriában a szociáldemokrata védőszövetség forradalma, amelyet a Dollfuss-kormány vérbe fojtott.

Az év június 30-án és a következő napokon zajlott le Németországban a nemzeti szocializmus második véres forradalma. Ez a forradalom fentről indult ki és a kényelmetlenné vált alvezérek ellen irányult. Julius 25-én tört ki Bécsben, Stájerországban és Karintiában az osztrák nácik forradalma, amelynek során Dollfuss kancellárt meggyilkolták.

Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a világsajtóban megjelent jóvendölések szerint két-három hónapig nyugalom lesz és azután főként Németországban újabb véres események következhetnek be.

Több ízben bebizonyítottuk, hogy
sorsjegyeink szerencsések

**Aradmegyei
Takarékpénztár**

Fát takarít meg,

ha cserépkályhát karban tartja. Szakszerű
olcsó munkáért forduljon a 65 éve fennálló

Balogh kályhagyárhoz

Arad, strada Cuza Voda 50.

Nyári angol és francia divatlapok
érkeztek a „REVÜ“ SZALONBA

CSONT

els őrendű uriszabósága, ARAD, Str. Eminescu 15.

Csak az árak olcsók, minőségeink változatlanul jók!

Csak az árak olcsók, minőségeink változatlanul jók!

GOLDSTEIN LAJOS

divatáruháza Arad, str, Bratianu 2.

Mélyen leszállított árakon nagy választékot nyújtunk kosztüm és kabátujdonságokban, bársonyok, selymek és mosóanyagokban. — A hölgy- és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye. Cluj 0000000

Arad előkelő közönsége

GH. ILICA

cipőszalonjában, str. Románului (Bohus-p.) szerzi be cipőszükségletét
Orvosi rendeletre gyógycipők, betétek, lúdtalp, bokasüllyedés és talp-süllyedés ellen nagyon olcsó árban készülnek.

BÉLYEGZŐKET

olcsón, jól és
azonnal készít

STAMPA

bélyegzőgyár Arad, a
főpostával szemben.

Pénzfelvételre — pecséttel ellátott hivatalos
nyugta ellenében; — csak fényképes igazol-
vánnyal rendelkező kiadóhivatali megbizot-
taink vannak feljogosítva.

MUZSAYNÁL

színházzal szemben. Nyári öltönyök és kabátok.
Trench-coat. Nem gyári áru! Minden darab saját készítmény.
Mielőtt bárhol vásárol, keressen fel. Merkur bevás.-könyvre 6 havi hitel

Legolcsóbb! — Legmegbízhatóbb! — Leggyorsabb!

Praktikus találmányok gyors értékesítése. Kereskedelmi és ipari társulások, kül- és belföldi képviseletek közvetítése.

BUCUREȘTI,

ARAD, TIMIȘOARA, CLUJ, ORADEA, BRAȘOV, SATUMARE, CERNĂUȚI, IAȘI, CONSTANȚA, CRAIOVA

adp

Reklám-propaganda és reklám-vállalat

Unternehmung für Reklame und Reklám-propaganda

Teljes felelősséggel vállaljuk — legolcsóbban és leggyorsabban, — bel- és külföldi vállalatok gyártmányainak kül- és belföldi propagálását a létező összes reklámlehetőségek felhasználásával. Reklám-tárgyakat, hirdetményeket és hirdetéseket a legrövidebb időn belül elhelyezünk bármely országban vagy városban: mozikban, strandokon, villamosokon, autobuszokon, pályaudvarokon, postahivatalokban, lapokban, uccai hirdetőoszlopokon, fürdőhelyeken, vasutakon és hajókon, szállodákban és kávéházakban, sporttelepeken és országutakon. Propagálunk rádió, kőrlevelek és rőpcédulák útján, vállaljuk áruminták szétosztását. Reklám ügyekben díjtalanul adunk szaktanácsot, készített tervet és költségvetést. Egészen röviden: ajánlatunk révén megtakarítunk renga- teg feleslegesen elpazarolt időt, céltalanul kidobott pénzt és hiábavaló fejtörést, mert eredményteljes reklámpropagandát csak tapasztalatokban gazdag, elhivatott szakemberek fejthetnek ki.

Kérjen ajánlatot az erdélyi központtól: **Arad, Palatul Banca Românească. — Telefon 520.**

Legolcsóbb! — Legmegbízhatóbb! — Leggyorsabb!